

MOVIMENT CRISTIÀ DE JOVES

Document base
Febrer 2002

1. PRESENTACIÓ

Us presentem el Moviment Cristià de Joves.

Us el presentem com a projecte i com a realitat incipient.

Us el presentem tot convidant-vos a participar-hi, és a dir, tot sol·licitant la vostra col·laboració amb vista a madurar el projecte i a fer créixer la seva realitat.

Aquesta invitació s'adreça especialment als joves.

El Pla Pastoral Diocesà de 1992 ja deia: “La Delegació diocesana de Pastoral de la Joventut ha de vetllar pels grups de joves a l’entorn de les parròquies que no estan enquadrats en moviments. Caldrà oferir-los materials, organitzar trobades, etc. “(pàg. 13) Ho hem anant complint, progressivament. Des del curs 1995-1996 comptem amb uns materials adaptats al temps posterior a la confirmació. Però avui els oferim més que uns materials: l’inici d’un moviment d’acció catòlica general, en el marc del “Pla de prioritats per a l’apostolat seglar” de 1996.

La invitació va adreçada també als preveres diocesans i als preveres religiosos.

“Els pastors saben que Crist no els ha instituït perquè es facin càrrec tots sols de tota la missió salvífica de l’Església envers el món, sinó que el seu important ministeri consisteix a pasturar els fidels i a reconèixer-ne els serveis i els carismes, a fi que tots, a la seva manera, col·laborin unànimement a l’obra conjunta”. (Lumen gentium, 30). D’una manera especial, cal que comptin amb els joves, que els acullin, que els ensenyin a pregar, que els ajudin a fer comunitat evangelitzadora: “Els joves han de convertir-se en els primers i immediats apòstols dels joves, exercint l’apostolat personal entre els propis companys, tenint present l’ambient social en què viuen”. (Apostolicam actuositatem, 18).

2. IDENTITAT

2.1 El MCJ és un moviment d'Església, amb una especial vinculació a l'àmbit parroquial i arxiprestal. En aquest sentit.

2.1.1 assumeix jiosament la identitat cristiana i proposa un estil de vida que es manifesta explícitament creient i estima de cor l'Església.

2.1.2 cerca l'acompanyament personal del sacerdot;

2.1.3 forma la consciència d'Església diocesana i d'Església universal;

2.1.4 contribueix a l'edificació de la parròquia com a comunitat cristiana que escolta la Paraula i celebra els Sagraments, en particular l'Eucaristia;

2.1.5 ajuda a fer de la parròquia una comunitat evangelitzadora, viva i corresponsable, amb la participació activa de tots els seus membres, oberta i acollidora;

2.1.6 accepta de participar en els diversos òrgans de corresponsabilitat, especialment en els consells pastorals parroquial i arxiprestal;

2.2 El moviment Cristià de Joves és Acció Catòlica.

Acció Catòlica actualitzada, d'acord amb el projecte de nova configuració de l'Acció Catòlica –amb dues modalitats: general i especialitzada- dissenyat conjuntament pels bisbes de la CEAS i els moviments. (Vegeu el llibre “Els laics cristians, Església en el món”, Editorial Claret, 1992) I d'acord amb les orientacions diocesanes: “L'Acció Catòlica és la forma habitual, bàsica, d'associació laical que ofereix la Diòcesi”. (Pla diocesà de prioritats per a l'apostolat seglar, 1996).

Les quatre notes que defineixen l'Acció Catòlica són:

- El seu objectiu immediat és la finalitat apostòlica de l'Església.
- Els laics assumeixen la responsabilitat de la seva direcció.
- Els laics actuen units en associació.
- Està en comunió orgànica amb el ministeri pastoral diocesà.

2.3 El Moviment Cristià de Joves és Acció Catòlica General

2.3.1 General en el sentit que la formen persones de diversos ambients socials. El seu punt d'unió és més el territori que el medi.

2.3.2 General també en el sentit que assumeix la missió general de l'Església. "Haurà d'estimular els esforços de la Parròquia, a fi d'impulsar l'evangelització dels àmbits en què la parròquia està immersa. Haurà d'impulsar un laicat adult, evangelitzador, militant". (Cf Els laics cristians, nº 126).

2.3.3 Cal no oblidar, però, cap de les quatre notes ja esmentades. Es tracta d'un moviment d'apostolat, organitzat i dirigit pels seglars, no d'uns simples ajudants en els diversos treballs parroquials.

2.3.4 El MCJ pot desenvolupar-se també en altres instàncies pastorals, a més de les parròquies: escoles cristianes, esglésies de religiosos, etc.

2.4 El MCJ és un moviment educatiu, és a dir, es proposa la realització dels joves, com a homes i dones cristians.

2.4.1 Té presents els diversos àmbits de la seva vida: família, treball, temps lliure, convivència, amor i sexe, cultura, poble-barri-ciutat-país... L'ajuda a fer-se conscient de la seva realitat, a orientar-la a la llum de l'Evangelí, a prendre decisions. Formar és ajudar els joves a fer seus progressivament "els mateixos sentiments de Crist (Fil. 2,5). Entenem la formació com un procés de "renovació d'esperit i de mentalitat", de "revestir-se d'una nova humanitat" (Ef. 4,12-24). El MCJ desenvolupa una pedagogia activa -trobades, accions col·lectives, incorporació als diversos camps de treball parroquial... -que aspira a no dissociar fe i vida, a descobrir la presència de l'Esperit en la història, a ser ferment dins la realitat (LG, 31).

2.4.2 Al mateix temps, el MCJ porta a terme també un programa de formació sistemàtica que comporta: la lectura assídua de la Paraula de Déu, una catequesi viva i orgànica, una anàlisi global de la societat en relació amb les exigències de la missió evangelitzadora de l'Església.

2.5 El MCJ és un moviment evangelitzador. No cerca només la presència de joves a l'Església, sinó també la presència de l'Església en el món dels joves. No té la mirada posada endins, sinó en la missió. Se sent enviat a una nova evangelització, a promoure una nova cultura i civilització de la vida i la veritat, i de la justícia i de la pau, de la solidaritat i de l'amor. (Cf."Els laics cristians, Església en el món",43). Com a acció catòlica general, assumeix especialment l'acció evangelitzadora de la parròquia i de l'arxiprestat i vol aportar-hi dinamisme missioner.

3. MITJANS D'EDUCACIÓ I D'ACCIÓ

El MCJ compta amb una dinàmica estable a través de la qual els seus membres aprofundeixen i maduren la seva opció cristiana. Compta, a més, amb un pla de curs compartit per tot el moviment, que li dóna unitat d'acció i eficàcia.

3.1 Dinàmica estable.

El grup Base. Format per un nombre reduït de joves (8-10), és el nucli immediat on el jove troba un espai de comunicació i de reflexió. Es reuneix cada setmana.

A l'interior del grup-base té lloc l'estudi compartit de l'Evangelí, la revisió de vida, el seguiment del pla de curs, la preparació d'accions diverses, el cercle d'estudis. No pas tot en totes les reunions, sinó alternativament o selectivament, d'acord amb les necessitats del grup i la seva evolució.

El cercle d'estudis pot ser realitzat conjuntament per diversos grups-base de la parròquia i/o arxiprestat. (En l'apèndix final oferim una breu descripció de l'estudi de l'Evangelí, de la revisió de vida, del pla de curs i del cercle d'estudis, elements metodològics bàsics del MCJ).

3.1.2 Les trobades dels diversos grups-base d'una parròquia que els facilita el treball conjunt.

3.1.3 La Pregària comunitària, oberta a tota la Parròquia.

3.1.4 El recés anual.

3.1.5 Les trobades de preparació dels temps litúrgics forts.

3.1.6 Les trobades convocades per la Diòcesi (o pel conjunt de les diòcesis catalanes: “Aplec de l’Esperit”; o per tota l’Església: “Jornada Mundial de la joventut”).

3.1.7 Accions apostòliques destacades de la Parròquia (Catequesi, Càritas, Campanya contra la fam, Pastoral de la Salut, Esplai, etc).

3.2 Pla de Curs

Proposta d’acció educativa i evangelitzadora elaborada pel moviment a nivell diocesà, com a pauta de treball educatiu i evangelitzador.

4. ELS MEMBRES DEL MCJ

4.1 Els joves. El MCJ és format per joves entre els 15 i els 25 anys repartits, generalment, en tres etapes:

- etapa d’iniciació 15-18 anys (iniciants)
- etapa de plena militància 19-25 anys (militants)
- etapa de transició a l’edat adulta més de 25 anys (militants)

4.2 El responsable de grup, elegit pels i dels membres del grup-base, encarregat de vetllar per la bona marxa del grup.

L’animador/iniciador, jove militant al voltant dels 19 anys, que es compromet a acompanyar en la fe als joves del MCJ a través del grup i vetlla pel moviment a nivell parroquial i/o arxiprestal.

És recomanable que hagin seguit el curs per animadors de la pastoral juvenil i el curs sobre l’acompanyament pastoral dels joves.

4.4 El consiliari signe de l’eclesialitat del MCJ que acompanya els joves i els animadors/iniciadors a prendre l’opció de seguiment de Jesucrist

5. L'ESTRUCTURA DEL MCJ

L'estructura de MCJ és simple i segueix la de la Diòcesi:

5.1 Secretariat parroquial (només on existeixin més de dos grups), format pels responsables de cada grup-base de la Parròquia, l'animador/iniciador i el consiliari

5.2 Secretariat arxiprestal (només on el moviment existeixi a més de dues parròquies), format per un responsable de cada Parròquia (entre els quals seran escollits un responsable arxiprestal, un secretari i un tresorer), i un consiliari.

5.3 Secretariat de Demarcació, format pels responsables arxiprestals (entre els quals seran elegits el responsable de demarcació, un secretari i un tresorer) i un consiliari de demarcació.

5.4 Secretariat diocesà, format pels responsables de demarcació (entre els quals seran elegits el president, el secretari i el tresorer diocesans) i el consiliari diocesà.

6. LA INICIACIÓ

6.1 L'objectiu de l'etapa d'iniciació és introduir el jove en l'esperit de l'acció catòlica i, en particular, del MCJ. Cal que descobreixi el contingut de les tres paraules que el defineixen.

- **Moviment.** Superació, doncs, de tota visió individualista o de grup tancat per a sentir-se agermanats amb els altres grups diocesans. Obertura també a tota la joventut, per a l'evangelització de la qual existeix el MCJ
- **Cristià.** El MCJ gira al voltant del trobament personal amb Jesucrist, del coneixement del seu Evangeli, del seu seguiment a l'Església. La celebració sacramental de la fe hi té una importància primordial. Hi poden haver processos personals graduals i potser lents, però cal que sempre aparegui clara la veritable naturalesa del moviment.

- **De joves.** El MCJ ha d'estar en relació amb tot el món dels joves i tenir-hi una presència significativa. És el seu camp específic. Està cridat a ser-hi llevat i llum.

6.2 Temps de crida.

Caldrà vetllar el treball personal –de l'animador/iniciador, del consiliari- de cara a les grans opcions.

De vegades es tractarà de joves que ja són a l'àmbit parroquial, però que potser encara no han arribat a un plantejament seriós de la fe. Parlem de joves que no pertanyen a cap moviment, fins i tot poc relacionats entre ells. Sovint seran joves de post-confirmació, als quals el MCJ pot donar continuïtat, o d'algun tipus de voluntariat, o amb alguna activitat de caràcter esporàdic. També pensem en grups de parròquia –o d'una escola cristiana- que ja es reuneixen i treballen amb regularitat, però sense pertànyer a cap moviment. La proposta del MCJ pot significar un enriquiment de la seva experiència i de més plena integració en la pastoral diocesana.

Altres vegades es començarà amb joves sense gaires referències religioses amb els quals s'estableix contacte a partir de l'escola, del veïnatge, de la mateixa acció evangelitzadora del moviment, etc. En aquest cas caldrà oferir un procés d'iniciació més adequat a aquests joves.

El MCJ vol ser un moviment de base àmplia, adaptable a diverses situacions, però exigent en la seva identitat fonamental. Per això convindrà combinar elements catequètics i elements de revisió de vida a fi de començar un procés educatiu que uneixi fe i vida de cada dia. El descobriment de la dimensió comunitària i evangelitzadora de la parròquia serà, en determinades circumstàncies, un bon punt de partida.

6.3 Temes d'iniciació

Poden ser objecte de les primeres trobades els següents temes:

En un primer moment es tracta de conèixer els joves del grup:

- Situació personal en el context de la família, dels estudis, del treball, de les relacions...
- Com respira l'entorn juvenil: estil de vida, coherència-incoherència, sentit de responsabilitat, capacitat de compromís...
- Com es situa respecte de la fe,
- Consciència de parròquia, d'Església,
- La pregària personal,
- La formació cristiana.

En un segon moment iniciem als fonaments del MCJ:

Conèixer Jesucrist.

La parròquia comunitat cristiana.

La parròquia comunitat missionera.

La presència del jove cristià en el món.

L'Acció Catòlica.

6.4 L'animador/iniciador

Ha de ser, òbviament, un militant, cristià, amb sentit d'Església, amb vida cristiana sòlida, que assumeixi plenament l'acció catòlica i el MCJ, amb capacitat pedagògica. Cal que pugui comptar amb el suport del consiliari i que tingui relació amb altres iniciadors.

6.5 La durada de l'etapa d'iniciació no es pot fixar. Depèn de molts factors. Sembla aconsellable, però, que no s'allargui excessivament.

APÈNDIX

Oferim aquí una breu descripció de quatre instruments metodològics bàsics que el MCJ combina segons les necessitats i el grau d'evolució de cada grup.

A. ESTUDI DE L'EVANGELI

De Jesús a la nostra vida.

- 1. Pregària breu.** Demanem a l'Esperit Sant la gràcia de comprendre i d'acollir la Paraula de Déu.
- 2. Lectura.** Un membre del grup proclama el text prèviament escollit. Cada u el rellegeix tantes vegades com li calgui per a fer-se'n càrrec. Aclariments: aspectes foscos, simbolismes, referències pròpies de l'època. És important poder comptar amb el consiliari o l'animador.
- 3. Contemplació personal** (estona de silenci).
Es tracta de mirar i d'escoltar Jesús i les persones del seu entorn: què fan, què diuen, quines són les seves actituds, què passa, quines són les actituds interiors, què canvia en elles immediatament o amb vista a la seva salvació. Atenció als detalls. Interessa, sobretot, la persona de Jesús: com és, el seu tracte amb la gent, el seu mestratge, el seu misteri, allò que ens revela... Podem evocar altres passatges que aquest ens suggereix.

Mirem la nostra vida. Què hi diu el text llegit, com ens interpel·la, com il·lumina la nostra vida, el nostre grup, la nostra Església, el nostre món... Aturem-nos en els punts que més ens diuen. Preguem amorosament. Fem atenció a les crides de Jesús. Què hem de mantenir i què hem de canviar: en mi, en el grup, en la realitat que ens envolta.
- 4. Posada en comú.** Aportacions del fruit de la contemplació de tots, en dos temps: allò que hem vist i sentit, allò que ens sentim cridats a fer.
- 5. Acció de gràcies.** Amb pregària espontània o fent servir alguna fórmula, un salm...

B. REVISIÓ DE VIDA

De la nostra vida a Jesús.

1. Veure

- Breu apuntament de fets i elecció del que centrarà la revisió.
- Exposició detallada del fet escollit: persones que hi intervenen, reaccions, causes del fet (personals, familiars, ambientals, culturals, socials, econòmiques...), conseqüències que comporta.
- Què hi ha darrera aquest fet. Allò més essencial que ens fa veure de l'interior de les persones.
- El fet i jo. D'una manera o d'una altra, a tots ens passa el mateix. Trobem unes mateixes actituds de fons en circumstàncies exteriors diverses. Breu aportació, doncs, de fets semblants: punts de coincidència i de divergència amb el fet central. A partir d'aquí, tots som ja dins el fet. Els punts següents ens concerneixen a tots.

2. Jutjar

- Aspectes positius -valors- i aspectes negatius.
- Re-visió, re-lectura de tot plegat des de l'Evangelí. El Senyor estima la nostra vida, la il·lumina, hi ve a trobar-nos. Tres passos importants:
  - **Trobament:** Jesús i els seus testimonis també han viscut això. Paral·lelismes entre les nostres actituds i les viscudes per Jesús i els seus deixebles.
  - **Conversió:** val la pena fer la mateixa experiència que van fer ells. Sovint, a l'Evangelí, Jesús repta els seus i els invita a canviar de criteri. Quins canvis, quina conversió ens demana a nosaltres a través d'aquest fet?
  - **Interiorització:** parla, Senyor, que el teu servent t'escolta. No hem de fer que solucionem casos amb mentalitat cristiana. Cal que la crida del Senyor ens toqui, ens transformi. La revisió de vida ens porta a la pregària

3. Actuar

Experiència humana, experiència de la fe i, ara, expressió de la fe.

- **Expressió litúrgica.** Cal celebrar-ho, compartir-ho amb la comunitat, portar-ho a la pregària i a l'Eucaristia.
- **Expressió per mitjà del canvi:** veig les coses d'una altra manera. Impregnació evangèlica de la vida: criteris, actuació.
- **Expressió política:** què hem de fer? La revisió de vida ha d'incidir en la vida pràctica: compromís de transformació de la realitat. Accions concretes.

C. EL PLA DE CURS

1. Què és?

És una proposta d'acció educativa i evangelitzadora, en el marc d'un curs. Té en compte la situació de la joventut, la del moviment i les prioritats pastorals diocesanes. És una acció mancomunada de tot el moviment. Surt dels joves i d'adreça als joves.

2. Què es proposa?

- incidir en la joventut amb missatges assequibles
- fer visible una proposta juvenil de vida cristiana
- obrir els grups, tot integrant-los en una acció diocesana compartida
- enfortir la identitat del MCJ.

3. Com es fa?

El pla és decidit pel moviment, a través dels secretariats arxiprestals i de demarcació. Tots els militants han de poder sentir-se'n corresponsables.

A partir d'aquí, un equip especialitzat l'estructura.

El secretariat diocesà l'aprova.

Hi ha, doncs, una etapa de selecció del tema, una etapa d'elaboració, una etapa de revisió i aprovació, l'etapa de realització i una etapa d'avaluació.

D. EL CERCLES D'ESTUDIS

En el treball per a l'evangelització de la joventut no es pot oblidar la forma religiosa de pensar, és a dir, la connexió dels misteris cristians entre ells i amb la vida dels joves. (Vaticà II. Dei Filius, 4). No n'hi ha prou amb el testimoniatge: avui, sobretot, es demana rigor científic, el nostre món pregunta sobre els fonaments raonables de la fe cristiana.

El cercle d'estudis no cerca l'estudi per l'estudi, sinó amb vista a l'evangelització. Ha estat sempre "la ciència al servei de l'apostolat i l'estudi al servei de l'acció". No és classe ni conferència, sinó treball compartit per tots els qui participen, "cooperativa d'idees". El diàleg hi és essencial.

En la història de l'acció catòlica, els cercles d'estudis, sorgits a Bèlgica fa molts anys, van obrir el camí a la revisió de vida. No ha perdut, però, la seva raó de ser, al costat d'aquesta i de l'Estudi de l'Evangeli.

Trets característics del cercle d'estudis

- Exigeix un treball personal. Tots els participants han d'implicar-s'hi.
- És, al mateix temps, treball en comú. Cal una lleial compenetració de tots.
- Es bassa en el diàleg. No hi caben vel·leïtats oratòries ni discussions personals.
- Té finalitat evangelitzadora. L'aprofundiment teòric està al servei d'aquesta.
- Pot acomplir una missió informativa: sobre el moviment, l'Església...

Algunes normes concretes

- Les matèries escollides han de ser pràctiques i atractives.
- Els participants (no més de 15-18, és a dir, tres equips com a màxim) han de tenir una certa homogeneïtat. La durada, al voltant dels 90 minuts.
- Hi ha un director –pot ser l'animador. És responsable de la preparació i actua com a moderador.

Mètodes

1. **La ponència:** Un dels participants ha preparat el tema i l'exposa. Els altres tenen un esquema de la ponència. Després de l'exposició ve el diàleg: observacions, dificultats, ampliacions. Pot ser útil que el ponent s'hagi entrevistat abans amb un o dos membres del cercle. Cal vetllar per la formulació d'algunes conclusions.
2. **La pregunta circulant.** Una pregunta o un qüestionari centren la conversa.
3. **La lectura comentada.** Pot ser sobre un llibre, un diari, un discurs... Convé que algú en faci la presentació. Pot ser útil disposar d'un qüestionari previ.
4. **Estudis Sistemàtics.** En lloc d'escollir temes esporàdics, una sèrie de cercles d'estudis poden girar a l'entorn d'una mateixa matèria: l'Escriptura o una part d'ella, una qüestió religiosa, social, política...